Täysistunto

Perjantai 13.11.2026 klo 13.00—13.31

5. Hallituksen esitys eduskunnalle eläintenpitokieltoa koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 130/2026 vp
Lakialoite LA 3/2026 vp
Toimenpidealoite TPA 41/2025 vp
Valiokunnan mietintö LaVM 20/2026 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpidealoitteesta. — Keskustelu. Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Keskustelu

13.11 **Juha Hänninen kok:** Kiitos, arvoisa puhemies! Turvallisuus kuuluu myös eläimille. Se tarkoittaa sitä, että eläin saa asianmukaista hoitoa, ravintoa ja suojaa eikä joudu kärsimään välinpitämättömyyden tai väkivallan seurauksena.

Tämän esityksen keskeisin tavoite on vahvistaa eläinten hyvinvointia lisäämällä eläintenpitokiellon vaikuttavuutta. Jatkossa perusmuotoisesta eläinsuojelurikoksesta tuomittu määrätään lähtökohtaisesti eläintenpitokieltoon. Kiellon vähimmäiskesto pitenee yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen ja törkeän eläinsuojelurikoksen yhteydessä vähintään viiteen vuoteen. Lisäksi eläintenpitokiellon rikkomisesta voitaisiin jatkossa tuomita enintään vuoden vankeusrangaistus. Eläinten oikeus turvallisuuteen on siis selvä.

Arvoisa puhemies! Eläintenpitokiellon tarkoituksena ei ole rangaista eläinten omistajia sinänsä vaan turvata eläinten hyvinvointi ja ehkäistä rikosten uusimista. Siksi myös lakivaliokunta suhtautuu myönteisesti eläintenpitokiellon käytön lisäämiseen. Kyse on ennen kaikkea eläinten suojelusta tilanteissa, joissa muut keinot eivät ole riittäneet.

Samalla valiokunta muistuttaa tärkeästä asiasta: eläinten hyvinvointi ei parane yksin koventamalla seuraamuksia. Tarvitaan myös tehokasta eläintensuojeluvalvontaa, riittäviä viranomaisresursseja sekä tilanteiden taustalla olevien terveydellisten, sosiaalisten ja taloudellisten ongelmien tunnistamista ja asennekasvatusta. Usein eläinsuojelurikosten taustalla on ihmisen oma vaikea elämäntilanne, johon on pystyttävä puuttumaan ajoissa. Näissä rikoksissa kyse ei siis ole vain siitä, että laittomasta toiminnasta rangaistaan, vaan ennen kaikkea siitä, että apua, tukea ja tietoa on tarjolla siten, ettei rikos koskaan toistuisi.

Kannatan hallituksen esitystä, ja valiokunnan käsittelyn jälkeen se on vielä parempi. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

13.13 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa herra puhemies! Edustaja Hänninen hyvin avasi tätä esitystä ja tämän tarpeellisuutta ja ennen muuta sitä, että monissa tapauksissa myös eläinten omistajat tarvitsevat apua. Se on tärkeä huomio, eli haluan sen myös omassa puheenvuorossani alkuun todeta.

Tässä siis nyt esitetään ja säädetään perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella määrätyistä eläintenpitokielloista. Tämän perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella määrätyn eläintenpitokiellon vähimmäiskesto pitenee siis nyt yhdestä kolmeen vuoteen, ja törkeän eläinsuojelurikoksen perusteella määrättävän eläintenpitokiellon vähimmäiskesto on viisi vuotta. Eläintenpitokiellon muuttaminen tai kumoaminen on siis jatkossa mahdollista vain tietyin edellytyksin. Tässä esityksessä ehdotetaan myös, että enimmäisrangaistus eläintenpitokiellon rikkomisesta olisi jatkossa sakon sijaan vuosi vankeutta, ja pidän tätäkin esitystä hyvänä.

Surullista ja valitettavaa tässä on se, että näissä tapauksissa osassa käytetään tämän jälkeen tietynlaisia bulvaaneja hyväksi. Kun eläintenpitokielto tulee toiselle, niin eläimet otetaankin puolison tai lasten tai jonkun muun nimiin ja toiminta saattaa jatkua. Eli tässä on tietyllä tavalla kaksi puolta: tämä, minkä edustaja Hänninen nosti esille, missä eläintenpitäjä tarvitsee myös apua, mutta sitten nämä, mitkä ovat aivan suoria rikoksia, joissa esimerkiksi kasvatetaan koirasusia tai jotain muuta.

Ehdotankin harkittavaksi tällaisille henkilöille jonkinlaista eläintenlähestymiskieltoa. Olisiko mahdollista miettiä niin? Jos ihminen tekee toiselle ihmiselle pahaa, niin hänelle sanotaan, että sinulla ei ole asiaa lähestyä tätä henkilöä, ja määrätään lähestymiskieltoon. Minun mielestäni olisi aivan paikallaan, että jos taustalla on selkeä eläinten hyvinvoinnin rikkomus ja sen jatkaminen, toistaminen ja vaikkapa sitten jonkinlaisen kiertotien, bulvaanin, kautta toiminnan jatkaminen, niin asetettaisiin kielto lähestyä eläimiä. Tuomioistuin voisi tällaisen minun mielestäni hyvin asettaa, ja pidän tärkeänä, että voisimme suojata eläimiä tällaisilta ihmisiltä vielä nykyistä tehokkaammin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

13.16 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies! Yhteiskunnan velvollisuutena on puuttua eläimiin kohdistuviin rikoksiin tehokkaasti. Perussuomalaisten kansanedustaja Ritva Elomaa on tehnyt pitkäjänteistä työtä eläintensuojelun vahvistamiseksi. Hän on jättänyt aiheesta sekä toimenpidealoitteen eläinsuojelurikosten rangaistusten koventamisesta ja eläintenpitokiellon pidentämisestä että lakialoitteen rikoslain muuttamisesta.

Perussuomalainen oikeusministeri Leena Meri on puolestaan vastannut uudistuksen valmistelusta ja sen viemisestä eteenpäin hallituksessa. On tärkeää, että eläinten hyvinvointiin liittyvät tavoitteet muuttuvat konkreettisiksi lainsäädännön uudistuksiksi. Hallituksen esitys vahvistaa siis eläintenpitokiellon vaikuttavuutta ja ehkäisee rikosten uusimista.

Jatkossa perusmuotoiseen eläinsuojelurikokseen syyllistynyt määrättäisiin lähtökohtaisesti eläintenpitokieltoon, ellei poikkeamiselle ole painavia perusteita. Vähimmäiskesto nousisi yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen perusmuotoisessa rikoksessa ja viiteen vuoteen törkeässä rikoksessa. Kiellon valvontaa tehostetaan mahdollistamalla kotietsintä tilanteissa, joissa epäillään eläintenpitokiellon rikkomista. Tämä kasvattaa kiinnijäämisen riskiä ja

auttaa viranomaisia puuttumaan erityisesti kotioloissa tapahtuvaan lainvastaiseen eläintenpitoon.

Lakivaliokunta pitää myös tätä esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Uudistus vahvistaa eläinten suojaa, tehostaa viranomaisten toimintaa ja antaa yhteiskunnalle paremmat keinot puuttua eläinten kaltoinkohteluun. Tämä lakiesitys on erittäin tarpeellinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Elomaa, olkaa hyvä.

13.18 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Eläintenpitokiellon käyttöä lisätään ja sen vaikuttavuutta parannetaan. Jatkossa kielto on määrättävä perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella, ellei määräämättä jättämiselle ole painavia perusteita. Nykyisin tämä on harkinnanvaraista. Perusmuotoisessa rikoksessa kiellon vähimmäiskesto nousee yhdestä vuodesta kolmeen vuoteen, ja törkeässä eläinsuojelurikoksessa vähimmäiskesto on viisi vuotta. Kiellon rikkominen siirretään rikoslakiin, ja enimmäisrangaistus nousee sakosta vuoteen vankeutta. Lisäksi kieltoa voi tietyin edellytyksin hakea muutettavaksi tai kumottavaksi, mikä tukee sääntelyn oikeasuhtaisuutta.

Kuitenkin eläinten pidossa ennaltaehkäisyyn — siihen, ettei rikoksia syntyisi — pitää panostaa. Tukea varsinkin tuotantoeläinten pitoa koskien pitää saada aikaisemmin, ennen kuin vahinkoa tapahtuu, koska usein on taloudellinen syy, ei tahallisuus, mihin tuotantoeläinten pitäjät syyllistyvät, kun joutuvat siihen tilanteeseen.

Valvonta on tietysti haaste, että se pystytään toimittamaan, mutta sille on hyvin tärkeä peruste. Eläimet eivät voi puolustaa itseään, ja kielto on tärkein keino suojata niitä henkilöiltä, jotka ovat osoittautuneet soveltumattomiksi tai kyvyttömiksi huolehtimaan niistä. Tiukempi rangaistusuhka antaa kiellolle myös todellista painoa, koska se mahdollistaa tehokkaamman valvonnan. Nykyinen keinovalikoima ei ole riittävän tehokas. Tavoitteet vaativat toimivaa valvontaa, osaamista ja riittäviä resursseja koko rikosprosessiketjussa. Lisäksi on seurattava, miten uudistus toimii käytännössä.

Tässä kohtaa annan suuren kiitoksen lakivaliokunnan jäsenille ja puheenjohtaja Eerolalle siitä, että lakivaliokunnasta tämä tuli yksimielisenä ulos. Tietysti Leena Meri, oikeusministeri, on se henkilö, joka on saanut tämän mahdolliseksi, että se on tuotu esitykseksi. Kiitän hallitusta tästä hallituksen esityksestä.

Tämä on ollut henkilökohtaisesti minulle tosi tärkeä. Kuten edustaja Strandman tuossa sanoi, olen tehnyt lakialoitteita ja toimenpidealoitteita tälläkin kaudella tästä samasta asiasta. Lakialoitteita on tähän liittyen minulta jo vuodesta 2019, 2020, 2021. Nyt vihdoin täytyy sanoa, että kun tällä hallituksella mennään, niin näyttää siltä, että on suuret mahdollisuudet, että tämä laki vihdoin etenee. Toivonkin, että eduskunta äänestää tämän puolesta salissa. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.21 **Heikki Autto kok:** Arvoisa herra puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Elomaa tunnetaan eläinten oikeuksien ja eläinten hyvinvoinnin pitkäaikaisena puolustajana, ja on hienoa, että tämä hänen lakialoitteensakin mukainen esitys on nyt hallituksen esityksen kautta etenemässä ja Suomessa eläintenpidon korkeaa tasoa voidaan ennestään nostaa.

On todella tärkeää, että eläintenpito on eettisesti korkeatasoista, koska jos ajattelemme sitä, kuinka meitä suomalaisia on siunattu hienolla maalla, jossa meillä esimerkiksi ruoka on todella hyvää, terveellistä ja turvallista sen ansiosta, että meillä on maailman puhtain vesi, maailman puhtain maaperä, maailman puhtain ilma. Kesäisin aurinko paistaa maan pohjoisimmissa osissa ympäri vuorokauden ja lähes tauotta täällä etelässäkin. Se mahdollistaa sen, että meillä todella kotimainen ruuantuotanto on hyvää. Kun huolehditaan siitä, että myös eläintenpidon sekä eettinen taso että sen toiminnan kaikinpuoleinen laatu on maailman parasta, niin uskon, että tässä on hyvät edellytykset suomalaiselle ruoantuotannolle kasvaa ja kehittyä myös sitä kautta, että esimerkiksi vientiolosuhteet ovat edulliset, ja sitä kautta myöskin saadaan sitten tukea siihen maatalouden kannattavuuteen, joka varmasti osaltaan on niitä kysymyksiä... Kuten tässä aiemmissakin hyvissä puheenvuoroissa on käynyt ilmi, on hyvin moninaiset ne tilanteet, joissa tulee vastaan se, että eläintenpito jää omistajalta huolehtimatta. Esimerkiksi nämä talousvaikeudet voivat olla siellä niitä keskeisiä syitä. Siksi on tärkeää, että myös tämän entistä paremman lainsäädännön kautta, uskon näin, Suomen elintarvikevienti etenee ja se saa hyvät edellytykset.

Mutta, arvoisa puhemies, kaikkein tärkeintä tässä lainsäädännössä on se, että eläinten hyvä kohtelu Suomessa paranee.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Laiho, aiotteko puhua omalta paikaltanne? [Mia Laiho: Kyllä!] Olkaa hyvä.

13.24 **Mia Laiho kok:** Arvoisa puhemies! Hyvinvointivaltio huolehtii myös eläimistään ja huolehtii siitä, että heitä kohdellaan hyvin.

Tämä hallituksen esitys ehdottaa muutettavaksi rikoslakia, eläinten hyvinvoinnista annettua lakia ja eläintenpitokieltorekisteristä annettua lakia. Yleisenä kokonaisuutena voi sanoa, että eläintenpitokiellon rangaistukset kovenevat, ja niin pitääkin olla. Laki on tähän asti ollut aivan liian löperö. Olemme kuulleet ja joutuneet lukemaan lehdistä niistä todella ikävistä eläinten kaltoinkohtelua koskevista uutisista.

Näihin tapauksiin, missä eläimiä kohdellaan huonosti, liittyy usein elämänhallinnan ongelmia ja monia sosiaalisia haasteita ihmisillä, ja sen takia onkin tärkeää, että niihin otetaan mukaan jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa myös sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja tehdään myös huoli-ilmoituksia näistä henkilöistä tai perheistä, jos tällaista eläinten kaltoinkohtelua todetaan.

Tarvitsemme myös parempaa valvontaa. Valvontaeläinlääkärit ovat tässä tietenkin tärkeässä roolissa, mutta haasteena on voinut olla heillä työturvallisuusnäkökulmat, jos mennään valvomaan näitä tilanteita, ja sitten kotirauha. Tämä lakiesitys nyt jonkin verran myös parantaa mahdollisuuksia kotietsintään, mutta toki sinne vieläkin jää sellaisia asioita, että varmasti jatkossakin tarvitaan vielä arviota siitä, miten saataisiin valvontaa parannettua ja tietenkin myös valvonnan resursseja lisättyä. Tarvitsemme moniviranomaisyhteistyötä tämänkin asian mahdollisimman hyvin hoitamiseksi.

Nostan tässä esille vielä sen, että tarvitsemme tietenkin myös viestintää ja yleistä asenneilmapiiriä siihen, että jokaisesta eläimestä huolehditaan hyvin, olivat he sitten kotieläimiä tai tuotantoeläimiä, ja tämä hallitus on tehnyt kyllä eläinten hyvinvoinnin eteen monia hyviä askeleita.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, jos voitte pitää puheenvuoronne kahdessa minuutissa, niin sen verran ehtii. Olkaa hyvä.

13.26 **Juha Viitala sd:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kahdessa minuutissa ehdin kyllä tuomaan terveiset täältä opposition puolelta myös tähän keskusteluun. — Eläinten hyvinvoinnista huolehtiminen on tosiaan tärkeä yhteiskunnallinen tehtävä, ja nyt tämä käsiteltävänä oleva esitys eläintenpitokiellon tiukentamisesta on perusteltu ja oikeansuuntainen, eli on hyvä, että eläinsuojelurikoksesta määrättävien kieltojen vähimmäiskestoja pidennetään ja kieltojen rikkomiseen voidaan puuttua nykyistä tehokkaammin.

Mutta on tärkeää muistaa kuitenkin se, että pelkkä lainsäädännön tiukentaminen ei vielä turvaa eläimien oikeuksia ja hyvinvointia, vaan kuten maa- ja metsätalousvaliokuntakin toteaa, eläintenpitokieltojen valvonnassa on merkittäviä puutteita. Jos kiellon rikkomisesta ei jää kiinni, niin pidemmästäkään kiellosta ei ole silloin hyötyä, eli tähän valvontaan pitää löytyä resursseja. Sen takia tarvitaan myös toimivaa viranomaisyhteistyötä ja sitä valvontaresurssia, että laki saa sitten selkärankaa siinä, että käytännössä voidaan näin toimia.

Elikkä kyllä eläinten hyvinvointi ei saa jäädä vain paperilla olevien kieltojen varaan, vaan sen pitää näkyä siellä ihan kentällä. Eläinten hyvinvointi on kuitenkin tärkeää meille, erityisen tärkeää myös täällä opposition puolella. — Kiitos, arvoisa herra puhemies, että sain vielä pitää tämän puheenvuoron.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 130/2026 vp sisältyvät 1.—3. lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteeseen LA 3/2026 vp sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpidealoitteen hylkäämisestä. Asian käsittely päättyi.